

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Missam Audire.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

neatur applicare orationes & preces, quæ in Missa emittuntur, nec fructum ex opere operantis, sed tantum fructum ex opere operato. Sed aliqui hanc sententiam non admittunt, nam secundum eam æquè valeret danti elemosinam sacrificium boni, ac mali Sacerdotis: & sic non deberent fideles esse solliciti ad invenientes Sacerdotes optimæ vitæ; cum tamen id consulant DD. apud Fagundez p. 1. l. 3. c. 6. n. 22. p. 5. tr. 1. 4. ref. 80.

Non licet applicare Missas de Requiem adhuc viventibus.
 9 Sed an liceat Missas Defunctorum applicare viventibus, ac si essent defuncti? Affirmat Pinellus de Missa, par. 2. cap. 7. dub. 3. testaturque, in Lotharingia huic morem vigere, in eum finem, ne hæredes postea negligentes sint in huiusmodi suffragiis procurandis. Limitat hanc sententiam Barbosa in collect. DD. ad Trid. sess. 22. cap. 3. numero 8. modò non dicantur illæ Orationes, quæ supponunt aliquem esse defunctum, ut Oratio Inclina, in qua habetur, quam de hoc saculo migrare iussisti. Idque ut videretur mendacium. Sed Faustus de Euchar. lib. 2. quæst. 148. qui in hac etiam est sententia, putat, hanc limitationem non esse necessariam: nam in iis Orationibus Sacerdos orans pro vivis, repræsentat eos Domino ut mortuos, qui modus anticipatè loquendi est vtitatis sumus in Scripturis. Et sanè in Missa pro animabus iam existentibus in Purgatorio, dicitur, ne absorbeant aëstariarum, ne cadant in obcurum sine villo mendacio. Sed contrarium tenendum est cum Layman lib. 5. tractat. 5. cap. 2. numero 15. & aliis, & talem consuetudinem extirpandam esse. Tum quia est contraria ritibus Ecclesiæ Romanæ. Tum etiam, quia nullum habet peculiarem fructum; quem non habeant Missæ institutæ pro vivis, ut Missæ de Sanctis, Missa pro remissione peccatorum, &c. Nam si loquamur de fructu ex opere operato, hic est æqualis in omnibus Missis, nec quia applicatur in subsidium animæ postquam ex vita discesserit, suspendi potest: nam statim prodest ei, cui applicatur, si est

capax, fructus verò ex opere operantis, nimirum ex suffragiis Ecclesiæ, non potest, nisi imperitè, vel etiam superstitione, applicari vivis: quia illæ preces, quæ recitantur in Missa de Requiem, tum ex significatione, tum etiam ex Ecclesiæ institutione, quam Sacerdos propria intentione mutare non potest, referuntur ad mortuos. Igitur, qui timet suffragia sibi post mortem defutura, applicent sibi Missas institutas ab Ecclesia pro vivis, qualis est illa pro remissione peccatorum, &c. Et hæc omnia etiam procedunt in officio Defunctorum, p. 5. tr. 13. ref. 2.

Si Sacerdos celebret hac intentione; Deus applicet animæ, cui ipse voluerit, dicit Navar. fructum remanere in thesauro Ecclesiæ, quia Deus non determinatur nisi per causam secundam, hæc autè illo casu nõ determinat, p. 1. c. 6. r. 39.

Quid si Sacerdos intentionè applicet homini in peccato mortali existenti? Hæriq. & Granadus probabilius docent contra Suar. cum sublato peccato adhuc illi prodesse, quod est magis piû. Si nulli applicetur sacrificium, Franc. Lugo. Wiggers, putant fructum manere in thesauro Ecclesiæ; sed verius est, eum redire ad celebrantem; quia hæc est eius voluntas interpretativa. Ibid. ref. 40.

De obligatione applicandi Missam pro elemosyna. Vide infra V. Missarum stipendium.

MISSAM AUDIRE.

10 ✠ **M**issam audire tenetur omnis Christianus adultus non legitime impeditus singulis festis de precepto sub pœna peccati mortalis, ex Can. Missas, de consecr. dist. 1. ✠ Tenetur audire Missam, non autem aliud, quod succedat loco Missæ: vnde Festum sexta in Parasceves, in qua occurrit Festum Annunciationis, non tenentur fideles audire illud officium, in quo Sacramentum præconsecratum sumatur, vulgò Mezza Messa, ut ait Val-

Missam audire tenetur adultis singulis festis. Nõ autem mezzam Missam Veneris sancti.

Kkkk 2 quoz

quez in 3. p. 10. 3. disp. 230. c. 2. num. 8. nam non est Missa. Ita Gavanus in comm. ad rubr. Miss. p. 3. tit. 2. 6. num. 24. asserens Sacram Congregationem Cardinalium die 19. Februarii. 622. id declarantem. p. 2. tr. 14. ref. 62.

Aut pars
Missæ post
riorem à
consecra-
tione, si nō
est alia.

11 Eadem ratione, qui audire non possit, nisi partem posteriorem Missæ à consecratione exclusivè, vel etiam omnibus alius Missæ partibus assisteret, ita tamen, ut consecrationi nullo pacto interesse possit, saltem moraliter (moraliter intelligitur, qui dum consecratur, sacrificium aditer ad afferendum aliquid ad Sacrificium necessarium,) satis probabiliter docuit Lugo de Sacr. disputat. 22. sect. 1. numero 4. non teneri illi assistere. Et ratio est, quia adesse Missæ, est simul cum celebrante sacrificium offerre: qui autem non assistit tempore consecrationis, non dicitur offerre. Ergo &c. Sed quid, si quis accederet, dum dicitur præfatio? Respondeo cum Lugo, teneri reliquum sacrificii audire. Nam ipse est maior pars, in qua tota fere sacrificii substantia consistit. Sed Sancius select. disp. 15. n. 5. probabile iudicat, non teneri, & testatur de v. s. fidelium etiam timoratorum. p. 3. tr. 6. ref. 69. Ep. 5. tr. 13. ref. 61. à medio.

Et quidem
satis est Sa-
cro mora-
liter inter-
esse.

12 Audire autem Sacrum in cir. can. intelligitur pro eo, quod est, sacrificio personaliter interesse, ei que attendere. Interesse inquam, id est, præsens esse moraliter, quod secundum Gordonum tom. 2. l. 6. q. 7. c. 2. §. 3. n. 11. verificatur, etiam si quis, dum Sacrum celebratur, maneat in atrio Ecclesiæ, seu cæmeterii, vel in alio loco sufficienti, ut numerus inter illos, qui in Canone circumstantes dicuntur. E fenestra autem domus, quæ sit è regione altaris, non potest quis sacro interesse moraliter, & præcepto satisfacere. Ita Filliucius tom. 1. tr. 5. cap. 7. n. 209. p. 4. tr. 4. ref. 154. Non est ergo necesse, ut Sacrum quis audiat, vel videat. Unde non excusantur surdi & cæci, ut docet Fagundez pr. 1. l. 2. c. 7. n. 3. par. 5. tr. 6. ref. 8.

Potest au-
tem audiri

13 Missa de præcepto non est neces-
sario audienda ab vno sacerdote, sed

potest audiri partim ab vno, & partim ab alio. Ita Navarrus cap. 21. num. 2. Sed hic sunt duo dubia. Primum, An possit prius audiri pars Missæ posterior, & postea prior secundum. An possit audiri simul, & eodem tempore, quando scilicet ex duobus sacerdotibus alter Missam inchoat, altero consecrante? Quo-

ad primum, notat Turrianus select. par. 2. disp. 16. dub. 7. non paucos viros doctos excusare à mortali eum, qui sic in die festo Missam audiret, & sanè nec ego dānam: quia præceptum quoad substantiam impletur, & solum in veritatem ordo, quod in satisfactioe Horarum Canoniarum dicunt DD. non esse mortale. part. 5. tr. 14. ref. 52. Quoad secundum, Turrianus ibid. negativè respondet, & contrariam sententiam, improbabilem appellat. Sed nimis audax est in censurandis aliorum opinionibus. Igitur contraria opinio Bonacini apud Hartadū, & Hurtadi de Sacram. t. 2. de Missa disp. 5. diff. 4. non est improbabilis. Nam quod pertinet ad attentionem, potest quis ad utramque animum intendere, ait Azorius par. 1. lib. 7. cap. 3. quasi 3. Et ideo docuerat Maior in 4. dist. 12. quasi 8. dub. 1. & post ipsum docuit etiam Faustus de Euchar. lib. 3. quasi 389. obligatum eodem die tres Missas audire. vnam ex præcepto, alteram ex voto, aliam ex poenitentia iniuncta, satisfacere si duas simul tempore à duobus sacerdotibus audiat ibid. 5. Notat tamen, Ep. par. 4. tr. 4. ref. 107. in hanc, & recitativè olim parte 1. tract. 14. resol. 18. part. 8. tract. 3. ref. 89.

14 Ad satisfaciendum huic præcepto secundum probabiliorē, & consulendam opinionem, non sufficit præsentia corporalis, sed requiritur etiam mentalis. Sed probabilis quoque est opinio Coninch in 3. par. quasi 83. art. 6. num. 197. Hurtadi de Sacram. tom. 2. de sacrific. disput. 5. diff. 2. & aliorum, quod satisfaciat præcepto, qui sacro reverenter assistit, & cum debita attentione externa sine confabulatione, &c. quamvis internè distractus sit, quem admodum diximus de recitatione officii V. Hora Canonica.

MM

num. 59. Ex quibus infertur contra Syl-
uestrum V. *Missæ, quæst. ult.* assistentem
Sacro, & simul Horas Canonicas persol-
uentem, utriusque obligationi satisfacere.
part. 2. tract. 11. ref. 2. §. Hac doctrina, part.
4. tract. 4. ref. 107. & part. 3. tr. 13. ref. 61. in
fine, & part. 7. tract. 11. ref. 30. Nec requi-
ritur intentio satisfaciendi præcepto.
Imò ego existimo contra Aragoniũ im-
pleri hoc & omne præceptum ab eo, qui
Sacrum audit cum expressa intentione
non implendi, ut similiter dictum est de
Horis Canon. *n. 62. p. 3. tract. 6. ref. 69. &*
77.

Datur in 15 In auditione Sacri datur paruitas
audiendo sa- materiaz. Sed difficile est eam determi-
cro parui- nare. Coninch de Sac. *quæst. 83. art. 7. dub.*
tas mate- *un. n. 285.* putat esse ab initio usque ad
ria. Euangelium inclusivè. Henricus *verò*
lib. 9. c. 25. num. 7. vsque ad Euangelium
lib. 9. c. 25. num. 7. vsque ad Euangelium
b'iter dici- inclusivè. Cuius opinionem improbabilem
tur esse so- iudicat Turrianus *select. part. 2. disp.*
tũ initium *31. dub. 28.* sed immeritò. Modo eam do-
vsque ad- cet novissimè Lugo de *Euch. disp. 22. sect.*
Euangelii *1. num. 3.* cum aliis, quia valde probabile
inclusivè. est, non teneri fideles duo Evangelia
audire, cum possint data benedictione
recedere. Ergo satis est, si unum audi-
ant, & sic possunt primum omittere, &
ultimum D. loannis audire, & satisfacere.
Maximè, quia non est necessarium
audire Euangelium proprii Sacri, sicut
nec Missam proprii diei festi: Immo re-
fert Layman *lib. 4. tr. 7. c. 3. n. 3.* Amalariũ
lib. 3. de Eccl. offic. c. 36. significare non esse
gravis culpæ damnandos, qui ab Offer-
torio vsque ad benedictionem interfuerint,
sed hæc omisio videtur notabilis *part. 5. tr.*
5. ref. 44. & tr. 14. ref. 70. & obiter in
part. 4. tr. 4. ref. 196. & iterum in *part. 5.*
tract. 5. ref. 28. in fine.

Et ipsa co-
ia sola co-
secratio.

16 Sed an censetur parva quantitas
consecratio, ut eius omisio non sit gra-
ve peccatum. Negativè responder Mat-
chanius *ref. Pastor. tr. 4. c. 6. quæst. 4.* Affir-
mativè Hurtado *disp. 5. de sacr. diff. 1.* Et
prima opinio verior est: per principia
intrinsicæ, quia Sacrificium consistit in
consecratione, tamquam in parte essen-
tiali. Secunda autem in praxim deduci
potest, quia sub opinione positum est,

an essentia Sacrificij consistat in conse-
cratione, an in communionem *part. 3. tr.*
13. ref. 61.

17 † Ab audiendo Sacro diebus fe-
stivis multi excusantur. Præcipuè im-
potentes, siue impotentia sic physica,
siue moralis. Et sic excusantur primo
in carcerati, & infirmi, etiam si habeant
privilegium audiendi Missam in Ora-
torio domus, quia hoc privilegium de-
rogatur in commune, & non potest obli-
gationem inducere. Ita Suarez in *3. part.*
quæst. 83. art. 6. disp. 88. sect. 6. & alij contra
Sotum in *4. dist. 13. quæst. 2. art. 1. part. 4.*
tract. 4. ref. 80. item interdicti, qui nec
tenentur uti privilegio Cruciatæ, ut di-
ctum est *V. Bulla Cruciatæ, n. 75. par. 4. tr.*
4. resolutione 80.

18 Rursus excusantur excommunica-
ti, qui Missam audire non possunt. (Sed
in dubio an sint excommunicati, possunt.
Ita Corneio in *1. tract. 8. quæst. 19. dist. 4.*
dub. 2. part. 4. tract. 2. ref. 66.) Nec enim
tenentur ex vi huius præcepti reconciliari,
& fieri habiles ad audiendum Sa-
crum, cum non tantum momenti sit, ut
obliget ad tam remota dispositionem:
unde si excommunicati maneat, job cul-
pam suam, quia nolunt reconciliari, non
ob id peccant, non audiendo Missam in
festis, sicut, qui culpa sua detinentur in
vinculis, & nolunt solvere, cum alias
deberent, quamvis peccent contra iusti-
tiam, non tamen peccant non audiendo
Sacrum. Ita Layman *lib. 2. tract. 5. part. 2.*
c. 2. num. 3. part. 5. tract. 9. ref. 88. An excu-
setur mulier omittens Sacrum, ne det
occasionem amassio concupiscentiæ.
Vide *V. Scandalum, num. 21.*

19 Quæres an satisfaciat præcepto,
qui audit Missam Natiuitatis, quæ co-
ram Summo Pontifice in illa nocte ab
Eminentissimo Cardinali celebratur?
Negat Pasqualigus *tom. 1. Dec. 312. num.*
4. Sed dicendum cum Lugo de *Sacram.*
Euch. disp. 15. sect. 2. num. 50. audientes ta-
lem Missam præceptum adimplere, quia
putandum est Summum Pontificem tũ
pro illo loco, & pro illa nocte anticipare
diem sequentem, cum hoc pendeat ex
eius beneplacito *p. 7. tr. 12. resolut. 12.*

*A præcepto
audiendi sa-
crum excu-
santur in-
firmi. &
captivi. Et
ia qui ha-
bent Ora-
torium in do-
mo. Itè in-
terdicti, et-
iam si ha-
beant Cru-
ciasam.
Item excu-
municati,
qui non te-
nentur qua-
rere abso-
lutionem,
ut audiant
Sacrum.*

*Audiens
Missam
ante me-
diam no-
ctem in no-
te Natiui-
tatis, satis-
facit præ-
cepto.*